

Un plic expediat de la Legația Americană din București în anul 1941 și semnele de întrebare pe care acesta le ridică

Recent am intrat în posesia unui plic mai puțin obișnuit. L-am găsit pe pagina de pe Internet al unui comerciant american și l-am achiziționat cu suma de 3\$. Având în vedere unicitatea lui consider că prețul nu a fost mare. Expediat în septembrie 1941 de la biroul atașatului militar american de la Legația Americană din București (vezi antetul din stânga-sus al plicului: „American Legation/Office of the Military Attache/Bucharest/Romania”) este adresat Administrației Veteranilor (americani) cu sediul la Washington („Veterans Administration/Washington D.C.”). Plicul, expediat simplu, este francat cu o pereche orizontală de mărci de 16 lei (total 32 lei) din emisiunea uzuală Mihai-I 1940/1942 (conform catalogului Michel). Acest tarif de 32 de lei ridică un prim semn de întrebare. Consultând cea mai pertinentă sursă (excelenta carte a dlui. ing Călin Marinescu, „Evoluția tarifelor poștale și a taxelor pentru obiecte de corespondență în România 1852-1992”, București, 1993) ajung la concluzia că acest tarif corespunde taxei de expediere a unei scrisori în greutate între 20 și 40 de grame expediată simplu în România (conform tabelului nr. 23, pag. 42; 20 de lei tariful pentru o scrisoare simplă + 12 lei tariful pentru prima treaptă de greutate). Probabil că plicul despre care discutăm a conținut documente a căror greutate depășea 20 grame. Personal nu cunosc dacă poșta română a admis la expediție scrisori simple către SUA francate corespunzător trimerilor poștale interne, așa cum se indică în cartea mai sus menționată însă pentru alte state, sau dacă administrația poștală americană accepta acest lucru fără a mai solicita taxa porto. O dovadă că acest lucru a fost posibil este chiar plicul în discuție. Cele două mărci poștale

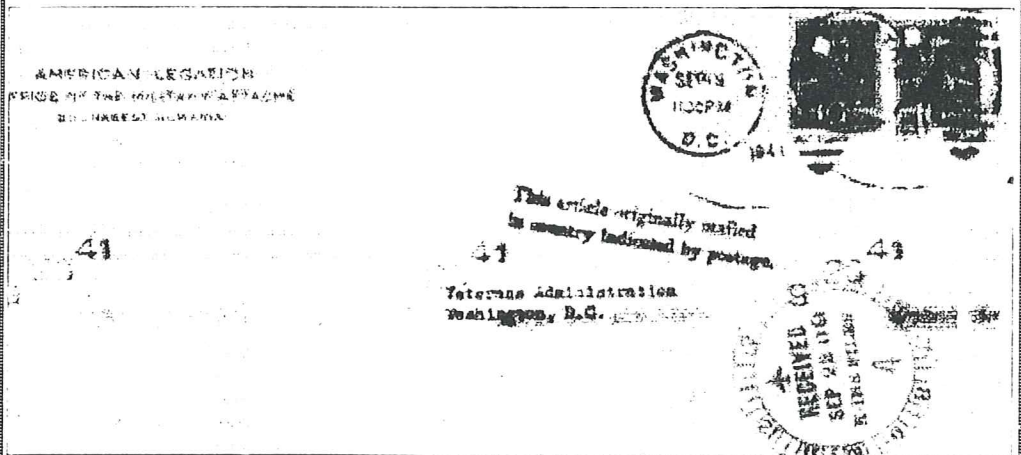

Fig. 1

au fost anulate nu în România, așa cum era normal, ci la Washington (fig. 1) la data de 19 septembrie 1941. Plicul mai poartă pe el amprentele unei ștampile aplicată cu tuș portocaliu, în trepte, 9/20/41, care ar putea să indice data redirectionării trimerii poștale respective de la biroul de tranzit american (situat probabil la New-York) spre Washington. Același „stil” de ștampile „colorate” de tranzit, un pic modificate, se aplică și în zilele noastre pe corespondența ajunsă sau expediată din/în SUA. În stil american data se scrie începând cu luna, ziua, anul, spre deosebire de „sistemul european” unde aceasta se scrie începând cu ziua, luna, anul. Scrisoarea a ajuns la destinație la data de 22 sep-

tembrie, dată indicată pe ștampila administrativă rotundă aplicată în partea dreapta-jos a plicului, ștampila administrativă aparținând probabil „Veterans Administration”. Din păcate plicul l-am achiziționat fără conținut și nu există nici un semn care să indice data când acesta a fost expedit de la București.

O altă variantă ar fi aceea că plicul în cauză a fost transportat de către un membru al Legației Americane din București, sau de către o altă persoană, până în SUA, unde a fost pus la poștă fără a mai aplica pe el mărci poștale americane. În sprijinul acestei ipoteze vine prezența pe fața plicului a ștampilei purtând textul „This article originally mailed/ in country indicated by postage” („Această trimitere a fost trimisă din țara al cărei nume apare pe francatură”; în traducere aproximativă).

De ce nu a fost aplicată taxa porto în acest caz este un fapt care ridică un nou semn de întrebare. Poate că a fost expedit de la o misiune diplomatică și adresat unui departament care aparține de administrația SUA?

Să ne oprim acum asupra francaturii aplicate pe plic. Cele două mărci poștale aplicate pe trimiterea poștală în discuție sunt reproduse mărit în fig. 2. După cum se poate vedea, ambele „poar-tă” o perforație făcută în mod gro-solan, în formă de trifoi cu patru foi. Acest tip de perforație este cu totul și cu totul deosebit de tipul de perforații aplicate pe mărcile poștale românești cu care suntem obișnuiți. Acestea apar în mod obișnuit sub forma unor perforații, purtând numele sau prescurtarea numelui firmei care le-a utilizat, nicidecum sub forma unei „imagini”, cum este cazul aici.

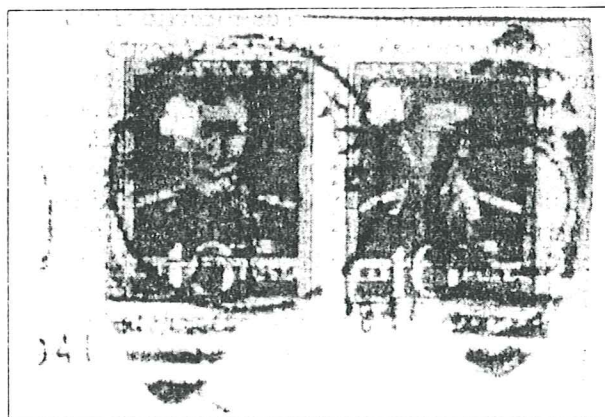

Fig. 2

A fost oare autorizată Legația Americană din București să confecționeze propriile perforații pe mărcile poștale aparținând administrației poștale românești pentru expedierea corespondenței generată de la această misiune diplomatică? Se trimiteau din cadrul Legației un număr atât de mare de trimiteri poștale încât acest lucru să justifice „aplicarea” unei perforații? Personal am încercat să dezleg acest mister consultând mai multe surse însă nici până în ziua de azi nu am primit vreun răspuns de la cei solicitați.

Se cunoaște faptul că SUA au declarat război Japoniei, Germaniei și aliaților acestora (printre care și România, la acea dată) după atacul de la Pearl Harbour de la 7 decembrie 1941 și că după această dată Legația Americană de la București și-a încetat activitatea. Acest plic poate fi privit, din acest punct de vedere, și ca unul „târziu”, având în vedere faptul că a fost expedit la mai puțin de două luni de la data încheierii misiunii diplomatice americane în România.

Cei pasionați de istorie modernă și de istorie poștală poate vor reuși să dea un răspuns la problemele ridicate aici și sper că o vor și face în această revistă. Consider că rândurile celui care va face acest lucru vor fi mai mult decât binevenite în paginile „Curierului Filatelic”.

Dinu MATEI
Toronto, Canada